

kat.komp.

17767

hael

I

Mag. St. Dr.

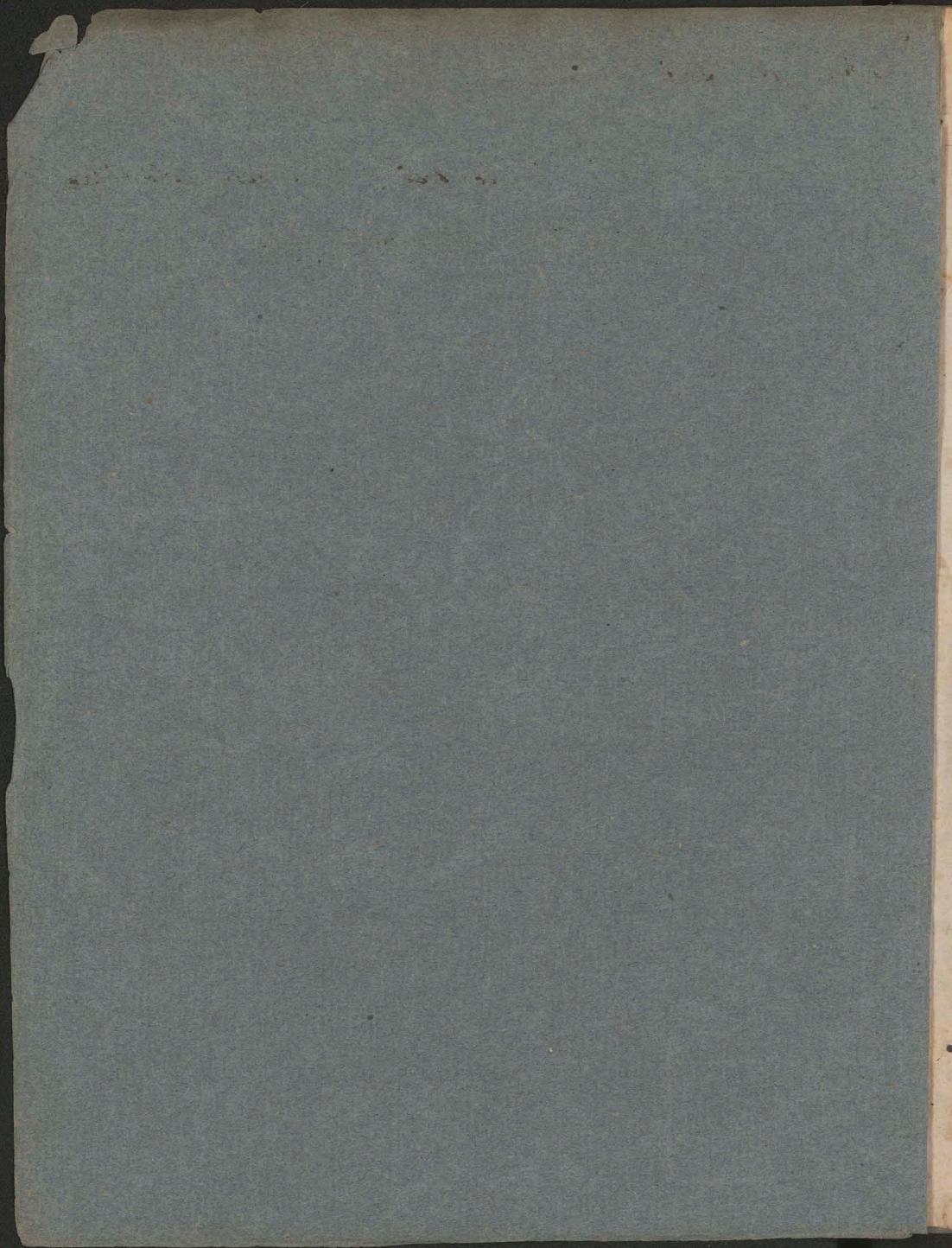
P

Venustai : Sacrum debitae
gratitudinis munemodynon.

PANEG. et VITAE

Polon. 4°

M 1247.

S A C R V M
Debitæ Gratitudinis
M N E M N O S Y N O N,
D E O T E R O P O T I M O M A X I M O

Divisusque Calitibus,

Nec non

Illusterrimo, & Magnifico DOMINO,

D. M I C H A E L I

De Zebrzydouice

Z E B R Z I D O W S K I,

Supremo Regni Poloniæ Ensifero,
Lanckoronen. Sniatinen. &c. &c. Gubernatori,

*Ecclesia Przeginensis Erectori, Dotatori, & Benefactori amplissimo,
ad Solennem eiusdem Ecclesie Consecrationis Diem,
debiti cultus, & grati animi ergo,*

A V E N C E S L A O C H R Z A N O W S K I

eiusdem Ecclesie Pastore,

Luci Biblica

E X H I B I T V M.

Anno Reparatæ Salutis, 1662. Die 19 Octobris.

C R A C O V I A E,
Typis ALBERTI SIEKIELOWIC, S.R.M. Typogr.

In Gentilitium Insigne Illustr. & Antiquiss. Domus
Z E B R Z I D O V I A .

1776

Cælorum sublime decus, Labarumq; salutis,
Vexillum, Christi sacra trophea gerens;
In Z E B R Z I D O V I A P ietas Insignia stirpis,
Contulit, ac proprium iussit habere decus.
Scilicet Ecclesiæ cultum quæ curat, & auget;
Ecclesiæ debet, stemmata ferre Domus.

Illusterrimo, & Magnifico DOMINO,

D. M I C H A E L I

De Zebrzydowice

Z E B R Z I D O W S K I,

Supremo Regni Poloniae Ensifero,

Lanckoronen. Sniatinen. &c. &c. Gubernatori,

Domino & Patrono suo amplissimo,

Author S. & P.

Redit iterum ad Te, votorum suorum compos, & gratitudinis debitæ reus, venerabundi calami mei affectus **ILLVSTRIS-SIME, & MAGNIFICE DOMINE.** Quidquid enim olim, cum Sacras Tibi, Infantis DEI cunas gratularetur; Sacris desiderijs, velut primis infantia fascijs inuolutum, ad Sacratissimos Diuina Majestatis pedes, benedicendum deposuerat: quidquid ab heroica mente Tua, & à magno illo, quo decorum Domus Domini complexus es, pietatis affectu, ingenti fiduciâ, polliceri sibi præsumperat: totum id, non tam humano; quam Diuino potius consilio, ad metam suam nunc collimasse; votorumq; mensuram adimpleuisse letatur. Ita nimirum, eximium illud, promptissimi cordis Tui studium; quod ad restituendam Ecclesia Przeginensis integritatem, & dignitatem, velut suauissimum DEO thymiana obtuleras; peculiari quodam gratia coelstis fauore, ad optatum finem deductum est; vt intelligi hinc haud difficile possit; diligentibus D E V M, omnia cooperari in bonum. Placuit Arca Sanctificationis Domini, in requiem suam, sub Vexilli Tui umbra, quantotius descendere; vt que olim, sub expansis Cherubinorum

alis, Maiestatem Domini, circumtulerat; tanto securius nunc, sub Gentilitio
Tuo tropheo requiesceret; quanto Tu sanctius, in aucto Stemmate, redemptionis
humanae signaculum, expandisti. Placuit magnis, Ecclesia huius Tutelaribus,
SS. IOANNI BAPTISTÆ, & NICOLAO Confess. atq; Pontif. ab
eo potissimum Heroe, Aedes sibi dicatas; novo opere, atq; bonone restitui; qui,
cum inter aucta Prosa pie sua nomina, NICOLAVM Auum., & IOANNEM
Parentem, claritudine Virtutum, & gloria illustrissimos recenscat; tan-
to confidentius, velut ad Hereditarios Domus sua Patronos, recurreret; quanto
illi promptius, libertusq; nuncupata sibi à dilecta stirpis Heroe, exciperent vota.
Enim uero an non arcanum & illud, prærogativa cœlestis beneficium? quod Do-
mus hac DEO Sacra; eam præcipue Consecrationis sua Diem; calitus ordinatans
aceperit: qua dum solenne festum, Principis Militia cœlestis, S. Michaelis Ar-
changeli, Patroni Tui, proxime consequitur: augere quodammodo auspicatissima
omina; ac velut exconditò, summa quaq; Hierarchiarum cœlestium Capita, ad
patrocinij gratiam inclinare videtur. Decuit proinde, approbatum tot indi-
cij, DEOq; acceptum, munificentia Tua specimen; solenni gratiarum actionis
obsequio excipere: decuit noua huic Sponso, magnifico per Te apparatu, Sponso
suo adornata; novo officio& gratitudinis obuiare affectu; testariq; palam,
quantum illud, letitia nostra, argumentum sit; quod vota nostra celerius;
quam destinauerant, & liberalius adimpleuit. Quod cum iure suo, ad patro-
cinij Tui clientelam, totum pertineat; prono illud, libertiq; animo, Illustrissimo
Nomini Tuo, dedicatum, consecratumq; eo. Suscipe quoq; ILLVSTRIS SIME
& MAGNIFICE DOMINE, tam hilari, exorrecta q; fronte, perenne
istud operis Tui, MNEMNOSYNON; quam liberali illud dexterâ pro-
mouisti; atq; cum Illustrissima Consorte Tua, Ecclesiarum ornamenta, pretiosissi-
mis vestibus, deuotoq; sacra suppellebili, labore manum suarum adaugente;
longissima fortunatus Vinc facula; ut Ecclesia Præginensis à Te erectora; &
amplissime, (quod sperat,) dotata; perpetuum sit, magnifica pie-
tatis Tua, apud seram posteritatem monumentum.

SA.

S A C R V M

Debitæ Gratitudinis

M N E M N O S Y N O N.

Regisæculorum immortali, & inuisibili,

DEO TER OPTIMO MAXIMO.

Vidi Ciuitatem sanctam Ierusalem, descendenter de cœlo, à Deo; paratam, sicut Sponsam ornatam Viros suo. Apoc. Cap. xxi.

Peregrinos terræ cœlo adscribi; si parū adhuc visum est: descendenter ad eos, Ciuitatem in quadro positam, quisquis viderit; beneficiū supra vota; priuilegiū, absq; exēplo, facile appellabit.

Reptasse ad condendas Thebas, an verò saliisse saxa,

Sola Amphionis cythara testis est;

cui inesse fidem aliquā, multe, & omnes canoræ fides vindicat.

Descendisse ad Ciues suos, Vrbium aliquam;

in terris quidem, nec fidē, nec testē habet; in cœlis tamē vtrūq;

Ocellus Christi,

Prophetici, & Euangelici oculi pupilla,

I O A N N E S,

Dum nihil in Pathmo exul; omnia in cœlo Ciuis, antequam incola, vidit.

Alia illic rerum facies:

Beneficia, quæ hīc pretium, aut pompam dilatione querunt;

ad veritatis illic lancem expensa, nomen, & pretium amittunt.

A

Sancta

Sancta bonorum Ciuitas, tam bona est;

Vt adire malit, quam non adiri;

**nihil æquè molestum habens; quam si, iij sibi molesti non sint;
ad quorum abstergendam omnem lachrymam, & molestiarum terminum, condita est.**

O Bonitas! o Pietas!

**facilius peccatum, pertinaci nisu, traxit in terram cælestia;
quam leni inuitamento, probitas duxit in cælum terrena.**

In felices filij Adam;

**dum in terra, de qua sumpti sunt; Ciuitate confusione moliri non desinunt;
eousque felici iniquitate profecerunt;**

vt Ciuitatem de Cælo, Sanctam Ierusalem, descendere fecerint;

**Quidni vero hæc, ad Ciues profugos descenderet?
quando Ciuitatis quoq; dominus, secūdus homo, de cælo cælestis;
ipse est; qui ambitum eius in terris, aurea Crucis arundine, vt metiretur,
descendit.**

Adhucne peregrinari libet, & Patriam non nosse?

O cælestium inanes animæ!

quando vt Vos ad Patriā reducat; peregrinari inter vos, Ciuitas Dei nōrenuit.

Et quamuis,

Fundamenta eius, in montibus Sanctis, supra petram posita sint;

Petram tamen solidissimam licet, tam esse communem voluit;

vt Vna vbiq; consequeretur suos; commoueri tamen in æternū non posset.

Ica

**Orientem, Occidentemq; Austrum, & Boream adiit,
immota semper, & vbiq; Vna.**

Tuum est hoc, o omnium principium absq; principio.

D E V S M A X I M E,

immensa bonitatis dulce, solenneq; paradoxum.

Nimirum,

vt si

Vt filios dispersionis congregares ; Civitatem ad eos descendere voluisti,
Sponsam quoq; tuam, de thalamo interras relegans;
Vt vel per has sacras illecebras ; felices, si sua bona noscent, ad amorem immor-
talium, transferas mortales.

Infallibili vtiq; tramite ;
in quo Filijs Lucis, lucerna Agnus est.

Sed ô quam pauci !

qui lucē magis; quām tenebras diligent; aut Sponsæ Tuæ in terris, decorē promoueāt !
Vitulos aureos, statuasq; Babylonias passim erigentibus,
cum omnia sufficient : ad Sponsæ Tuæ decorem, pauperrimi sunt.

quinimó

cum eam depauperauerint, lætantur ; sicut, qui inuenit spolia multa ;
nec tam præcepta ; quam percepta Ecclesiæ, super aurum, & topazion diligunt.

Alia mens à Te ô mentium lux !

Generosis heroicarum stirpium mentibus, indita est.

Auarissimum illud, & Sacrilegum ; poterat hoc venundari trecentis denarijs ;
tam illis exosum ;

quam diuitis Arimathæi suprema Syndon ; & MARIAE in Libras vnguenti
centum, felicissima perditio ; amabilis, & pretiosa.

Hæc tandem, vna omnium prodigalitas Sanctissima ;
digna ; cuius largitioni, plenis ex Ophir, aurum nauiget velis.

Prodigos hoc in genere,
multos hactenus Sarmatia tulit filios ;

quorum felicissimis Sacrae intemperantiae excessibus ; ad excessum iam propè gloriae,
& felicitatis venerat.

Prætulit his omnibus Vexillum, antesignana ZEBRZIDOVIORVM

P I E T A S :

qua ut fortitudine cæteros ; ita & sacra liberalitate,
in hoc Signo semper vicit.

Décuerat nempe,
vt, quæ Victoriarum suarum initia, ab Ecclesiæ Labaro sumpserat; omnia in Ecclesiam
trophæa inferret.

O beatam! ô felicem Domum!
cui, vt triumphorum origo; ita & tropheorum meta,
alpha omnium, & omega, DEVS est.

Vel hoc vno priuilegio, supra omne priuilegium euecta;
quod cum Sponsam, Vxorem Agni, cælitus descendenterem;
humanissime in templis suis, decoreque excepit:

Agnum tanquam occisum, Ierosolimæque vestigia;
in Sacro Caluariæ fastigio, gentibus Hiperboreis meruerit proponere.

Hoc est illud, magnifica ZEBRIZIDOVIORVM Pietatis, grande theatrum;
in quo, vires illius experiri DEVS voluit, & exercere;

magnō vtiq; profectu:
cum augustis operibus exercita diu, assuetaq; mens;
nihil iam angustum in Ecclesiæ situ, squaloreque pati possit:
ad Gentilitij Vexilli sui officium, pertinere arbitrans:
triumphatæ Ecclesiæ vetustatis, trophea vbiq; figere.

Mæte, hâc augusta Virtute,
Stirps illustrissima.

renouabitur, vt aquilæ, iuuentus Tua; dum Ecclesiæ senescere decorum non patitur.

Ecclesiæ quoq; Prægeminens,
Velut nouam descendenterem de cælo Sponsam, noui decoris quod feceris;
vt iam

Specie, & pulchritudine sua; prospere sub Vexillo Tuo Procedat, regnetq;:
nouo Tibi cælos, & Agnum Ecclesiæ Sponsum, pietatis obsequio deuinixisti.

Manus hæc aurea;
quæ tam tornatilis est; vt nihil omnino, vsibus Ecclesiæ seruiens, continere possit;
O do-

V
am
Odoriferis plena hyacinthis, non putrescit vnguam.
Seruabis eam, ô Ecclesiæ caput, aurum optimum!
Victor Leo de tribu Iuda; qui solus auream, & tornatilem
fecisti.

Quidquid hîc, in Vestem Sponsæ Tuæ nuptialem effusum;
à Te, & per Te,
totum Tuum est.

cùm quo, nos Tibi totos, super altare cordis, in sacrificium
gratiarum actionis offerimus.

Annuë Magne D E V S.

Et quod per Lilia OBORSCIANA Sanctificare voluisti; ta-
bernaculum Tuum, ceu hortum conclusum, signaculo
benedictionis Tuæ obsigna:

Portam cæli tamen hîc reseram;
Ut facilior hinc, primusq; ascensus, in cælos sit ZEBRZYDOVISS;
qui descendantibus de cælo, ornatis magnifica liberalitate
lampadibus,
obuiam exierunt,
SPONSO, & SPONSÆ.

DIVIS TUTELARIBVS,
SS. IOANNI BAPTISTÆ,
NICOLA^EO Episcopo & Confess.

Votiuæ Gratitudinis affectus.

Faute Diui. iam radiantium
Deducta Sacro tramite Syderum,
Terris Hierusalem beata
Constitit; atq; nouo decoros
Induta vultus, lene micantium
Splendore gemmarum; auricomum caput,
Crebrug. Vincta margaritis
Colla, Sacros tulit inter ignes.
Cælo sequaces, Vos niueis quoq;
Leuata pennas agminibus; D E I
Qua pone Sanctam Ciuitatem,
Astriferi glomerantur orbes.
Princeps beati, primaq; summitas
Cætus, IOANNES; Sydus, S omnium
Apex Prophetarum; pediq;
Pontificum NICOLAE sacri,
Vetusq; Myrræ gloria; cælitus
Adeste primi. Przeginios Lares,
Vestro Laboratos honori,
Mole noua, solidog; iussit,
Perennitatis surgere cardine,
Heros vetusti Sanguinis, inclitum
Sydiuq; corculumq; ; & una
Per Proauos, Atauosq; ducet

Subli-

Sublimitatis gloria; quem sibi
Pugnace Mauors, Ensiferum manu
Delegit; atq; Z E B R Z I D O V I
Nominis, in Lechico senatu
Fecit coruscum, grandeq; luminar;
Auita cordi, cui Pietas Patrum
Sedit; per augustosq; sumptus
Magnifico dedit ire passu.
Huc & Sacrum turba Quiritum,
Mentes beatæ fert Penatibus
Nouis, nouum beatitatis
Auspicij melioris omen.
Squallente non iam, Vesta Domus situ;
Annis minatnr fata senilibus
Casura; Vos sed pulchriori
Mole operū, specieq; cultæ
Inuitat ædis; dulce sit inclytam,
Vos impetrastis quam precibus Domum,
Terrisq; dilectam, Poloq;
Perpetuis habitare sæclis.
Vobis pereenis maxima gratia,
Tributa debet, cor populi; nouo
Decore quod templi, beatos
Ire dies, sibi gratulatur,
Seruate magnum, ferteg; posteris.
Heroa; qui Vos ade palatij
Noua coronauit, superne
Dum veniet nouus hospes aula;
Per vos beatæ, Ciuis, & incola
Sit Ciuitatis; Pinat Olympica
Lauru decorus: sentiatd.
Munifici pia lucra sumptus.

A D

Summum Vir-
tutum fastigi-
um, quæ Heroi
cis actibus, viâ
nūquā moliri de-
sinit: assurgentē
in cælos, perenna-
turæ molē gloriæ,
iuste promeruit, triū-
phatrix lacri. Zebrzi-
douiorū Vexilli Pietas.
Cōpleuit fastigium hoc,
supra celissimos Maiorū
suorū apices, apex Zebrzi-
douij sanguinis, Illustr. D. Mi-
chael, de Zebrzidouice Zebrzi-
dowski, supremus Regni Polo-
niae Ensis; auitæ Nobilitatis,
& gloriæ decus, atq; cōpendium.
Qui non martijs tantū operibus, &
coronis militaribus; quibus Patriæ
in bellis Scithicis, Cosacicis, Suecicis,
Trāsiluanicis, Moschouiticis, tropheæ
promouit; sed augustissimis quoq; pie-
tatis sumptib;, coronidem imponens; ad
summū gloriōse piramidis fastigium, perve-
nit. Vere Michael, cui zelosissimum illud,
Quis vt Deus? maximū ad promouendā Dei
gloriā, classicum est. tam id approbantibus
superis; vt ne transire quidem, nisi ad pientissi-
mos thalamos, vnicum sanguinis eius florem vo-
luerint; ad Dualem nimirū, & Regia de stirpe Prin-
cipum Czartorisciorum Domum; an verò dicam,
principale pietatis sanctuarium. Ita cælitus destinatū
est; vt ex potissimum, infædus nobilissimi sanguinis con-
sentirent Dom; quib; cælestium in terris cura maxima,
Spiritus pietatis idem; nihil inuenit felicius viquam;
quam quod in sacros dispersit usus. Hoc tandem est, basim
cum Deo, & fastigium in cælo ponere. quod Tibi Illustr. Heros,
cū ubiq; & tu supra Ecclesiæ quoq; Przeginensis fundamentū;
æternū assurexit. Ita Vouemus, ita Deo auspice speramus; non
in Egyptia operosissimi fastus piramide; sed in Deo, Diuisq; Sa-
cra, vota pro Te incidentes mole: vt honoris Dei amantisimus,
supra omnes honorū titulos, viuas; & sublimi ferias sydera vertice.

III. 1.4.

Biblioteka Jagiellońska

Std r0006239

